

03-07-2014

Til Børne- og Ungdomsudvalget

Sagsnr.

2014-0127731

effektiviseringsforslag

Dokumentnr.

2014-0127731-1

Udvalget vedtog ved 2. behandlingen af budgetforslaget, at forvaltningen frem mod budgetseminaret i august 2014, skulle komme med forslag for yderligere minimum 25 mio. kr. i strukturelle tiltag. Forvaltningen præsenterer forslag for i alt 52,5 mio. kr., jf. tabel 1. De enkelte forslag er nærmere beskrevet i nedenstående.

Sagsbehandler

Klik her for at angive tekst.

Tabel 1. Overblik over nye strukturelle forslag

Forslag (mio. kr.)	2015	2016
Omlægning som følge af folkeskolereformen	6,4	9,0
Omlægning på fritidsområdet som følge af ny struktur	20,4	13,6
Afskaffelse af ikke-lovpligtig modersmålsundervisning	3,0	4,1
Omlægning af dyrere pladser til billige pladser	15,0	11,0
Puljer og budgetposter	2,1	0,6
Heldagsskoler	2,6	3,7
Administration	3,0	1,0
Strukturelle forslag, i alt	52,5	43,0

2016-kolonnen angiver den yderligere effektivisering.

Omlægning som følge af folkeskolereformen

I perioden 2008-2012 har en række skoler opnået status af enten kommunale, lokale profilskoler eller udskolingsdynamoer i København. Følgende skoler har en særlig profil:

- Kommunale profilskoler: Utterslev Skole, Sønderbro Skole, Randersgade Skole, Bellahøj Skole, Husum Skole og Katrine-dals Skole
- Lokale profilskoler: Dyvekeskolen, Ellebjerg Skole, Blågård Skole, Ørestad Skole, Skolen i Sydhavn og Europaskolen. Baunehøj Skole og Amager Fælled Skole er også lokale profilskoler, men Baunehøj Skole modtager støtte fra staten, og Amager Fælled Skole modtager på nuværende tidspunkt støtte fra SUF.
- Udskolingsdynamoskoler: Kildevældsskolen, Sortedamsskolen, Vesterbro Ny Skole og Højdevangens Skole

Folkeskolereformen betyder en række nye frihedsgrader til alle skoler i forbindelse med muligheden for at profilere sig og arbejde med deres egen profil. Der lægges et markant udviklingsansvar ud på *alle* skoler i forhold til at sikre faglig udvikling med indførelse af Folkeskolereformen.

Forvaltningen foreslår, at de nuværende særbevillinger til kommunale og lokale profilskoler samt udviklingsdynamoer ophører, men der afsættes en pulje til fortsat indsats med vidensdeling og kompetenceudvikling

I 600 København V

EAN nummer
5798009380531

mellem skolerne. Puljen udmøntes i form af fem faglige centre på fem skoler (tildes efter ansøgning).

Forvaltningens foreløbige forslag til det faglige indhold i de fem centre er: Udskolingen, matematik og naturfag, dansk, sproglig udvikling og fremmedsprog, idræt og bevægelse samt det kreativ-musiske område. Det foreslås, at forvaltningen i august-oktober gennemfører en dialog med skolerne om deres vurdering af, hvilke faglige centre der er behov for, og at centrene derefter besluttet endeligt af BUU i indstilling i november. I 2015 kan der effektiviseres for 6,4 mio. kr. og yderligere 9,0 mio. kr. i 2016.

Effektivisering på fritidsområdet som følge af ny struktur

Med implementeringen af folkeskolereformen den 1. august 2014 følger en række afledte konsekvenser på fritidsområdet, bl.a. som følge af at skoledagen forlænges og tiden i fritidstilbuddet dermed bliver kortere.

Omlægningen af fritidstilbuddene, så de i højere grad kan opfylde intentionerne i folkeskolereformen om et nært samarbejde mellem skole og fritid samt den sideløbende indsats med at skabe en ny og bæredygtig fritidsstruktur, kræver på den ene side investeringer i sektoren – særligt på anlægssiden – men giver samtidig mulighed for at effektivisere på driften. Effektiviseringerne forventes hjemtaget gennem to overordnede tilgange – en ændret bevillingstildelingsmodel og en ændret struktur.

På baggrund af Folkeskolereformen og en ny fritidsstruktur, så er der et behov for at ændre den eksisterende bevillingstildelingsmodel. Hidtil er ændringerne kun foretaget marginalt i forhold til et historisk niveau. Det foreslås, at der i stedet skabes en hel ny tildelingsmodel bygget op fra bunden, som er målrettet til at understøtte de nye tilbud set i forhold til den nye åbningstid og struktur og samtidig giver en effektiv ressourceudnyttelse.

Ressourcerne til fritidsområdet i Københavns Kommune ligger højt i sammenligning med andre kommuner. Årsagen til dette kan ikke udelukkende forklares i forskel i serviceniveau, men skyldes i lige så høj grad, at Københavns Kommune har haft nogle særlige forhold, som har gjort fritidstilbuddene mere ressourcekrævende.

Forvaltningen er ikke i tvivl om, at en ny beregning af ressourcebehovet på området kan resultere i reduktioner i budgettildelingen. Måden at tilgå denne opgave er at genopbygge institutionernes bevilling fra bunden ved at tildele konkret økonomi i forhold til normering, gruppestørrelser, arbejdstid, åbningstid mv. De første overslag over potentialet på området viser, at der fra 2017 kan hentes over 50 mio. kr. på fritidshjemsområdet. Det er kun et første overslag, som skal analyse-

res og kvalificeres i det videre arbejde med tæt inddragelse af sektoren og de faglige organisationer.

Potentialeberegningen baserer sig af gode grunde på den nuværende kendte struktur og dermed på en ”alt andet lige” forudsætning. Den fremtidige organisering med bl.a. nye institutionstyper og ændrede samarbejdsstrukturer mellem fritidshjem og skoler skaber uden tvivl også behov for at ændre i bevillingstildelingen.

Arbejdet med nye bevillingstildelingsmodeller er tidskrævende og involverer mange interessenter. Det er derfor ikke muligt at indføre en ny model allerede i 2015. Det vil først være muligt fra 2016. Men da fritidshjemmenes ændrede vilkår er gældende allerede i 2015 foreslås det, at der i 2015 hentes 19,4 mio. kr., som er et forsigtigt bud på den effektivisering, som institutionerne kan hjemtage i 2015.

Effektiviseringen skal ses i sammenhæng med strukturpuljen, som i 2015 er på ca. 19 mio. kr. Strukturpuljen blev afsat i budget 2014 for at skabe det rette afsæt for de nødvendige strukturtilpasninger på fritidshjemsområdet. Som det fremgår af Børne- og Ungdomsudvalgets beslutning på mødet d. 11/6-2014 om principper for udmøntning af puljen, kan den bl.a. bruges til midlertidig understøttelse af institutioner som følge af effektiviseringer.

Med afsæt i en ny struktur på fritidsområdet forventes der at ske en række strukturændringer i de kommende år, idet fritidstilbuddene i højere grad samles tæt på skolerne. Kommunen har en nuværende struktur på området med forholdsvis mange små enheder. Samtidig har Kapacitetsanalysen peget på mulighederne for at udnytte lokalerne bedre, hvilket på sigt vil give afledte driftsbesparelser på f.eks. husleje, rengøring, el, vand og varme.

De fleste af strukturtiltagene giver først en driftseffektivisering begyndende i 2016, men på den korte bane vil det allerede i 2015 være muligt at iværksætte forskellige strukturelle tiltag, såsom omlægning eller afvikling af små, ikke bæredygtige fritidstilbud og omlægning af de fire tilbageværende fritidshjem til helhedstilbud sammen med specialskolerne på linje med resten af kommunens specialskoler. De konkrete forslag på disse vil blive lagt frem til beslutning i BUU på et senere tidspunkt.

Afskaffelse af modersmålsundervisning

Københavns Kommune tilbyder i dag modersmålsundervisning til elever i folkeskolen. Både til elever med et retskrav (børn af EU/EØS statsborgere) og til tosprogede elever uden retskrav. Københavns Kommune tilbyder som en af få kommuner i landet ikke-lovpligtig modersmålsundervisning.

Det er meget usikkert, hvorvidt modersmålsundervisning i sin nuværende form fremmer de tosprogede elevers faglige resultater. Undervisningsministeriet har søsat et forsøg med modersmålsbaseret undervisning. Formålet er at udlede generaliseret viden om, hvad der har størst effekt for tosprogede elevers trivsel, sproglige og faglige udvikling. Flere københavnske skoler deltager i forsøget. I forbindelse med forsøget med modersmålsbaseret undervisning har Syddansk Universitet lavet en forskningskortlægning. Samlet set viser forskningskortlægningen bl.a., at den pædagogisk-didaktiske kvalitet i undervisningen spiller en større rolle end hvilket sprog undervisningen foregår på. Det er således primært studier fra før 2000 (primært fra 1970'erne) der viser en positiv effekt af at elever undervises i læsning på modersmålet, mens nyere studier ikke viser en positiv effekt af dette. Derudover viser de tre studier der har fulgt eleverne længst (fem år) ingen positiv effekt af tosproget undervisning på tosprogedes læsekompetencer. Det eneste længerevarende studie baseret på lodtrækningsforsøg viser endda en svag negativ effekt af to-sproget undervisning (dvs. undervisning med inddragelse af modersmålet).

Ved bortfald af ikke-lovpligtig modersmålsundervisning vil der kunne spares 3,0 mio. kr. i 2015 og yderligere 4,1 mio. kr. i 2016.

Omlægning af dyrere pladser til billigere pladser

Omlægningen af dyrere pladser til billigere pladser sker på 4 måder og der kan effektiviseres 15 mio. kr. i 2015 og yderligere 11 mio. kr. i 2016.

Privat børnepasning

Privat børnepasning: tilskuddet størrelse reduceres, så det svarer til "den billigste budgetterede nettodriftsudgift pr. plads" jf. dagtilbudsloven. Fra 2016 kan det overvejes, om der fortsat skal tilbydes privat børnepasning til aldersgruppen 3- 5 år. Dette bør afhænge af den øvrige kapacitet på området. Der kan effektiviseres for 3 mio. kr. fra 2015.

Pasning af eget barn

Der er ikke noget lovkrav om, at en kommune skal tilbyde ordningen "pasning af eget barn", hvor forældrene modtager et tilskud pr. måned for at passe eget barn. Ordningen blev indført i København på et tidspunkt, hvor der var mangel på pladser. Det er vurderingen, at de børn, der i dag benytter pasning af eget barn, fremadrettet vil kunne blive passet i dagplejen, vuggestue eller af deres forældre (uden kommunalt tilskud). Der kan effektiviseres for 10 mio. kr. i 2015 og yderligere 10 mio. kr. i 2016 og frem, da dette tilbud er dyrere end de andre kommunale tilbud.

Kørsel

For at kunne overholde pasningsgarantien er der en række institutioner, som har tilknyttet busordninger: Udflytterkørsel, rumlepottes,

skovbusser og minibusser. Der kan være et besparelsespotential på driften ved at finde lokaler i byen, som ikke kræver kørsel at benytte. Det vil forudsætte anlæg i et vist omfang eller, at der frigivnes lokaler i forbindelse med ny fritidshjemsstruktur. Det vil også forudsætte, at omlægning af pladser (uden kørsel) ikke nødvendigvis sker frivilligt, som det hidtil har været kutyme. Der kan effektiviseres for 1 mio. kr. i 2015.

Omlægning, lukning af små /deltidsåbne institutioner

Der er få deltidsinstitutioner. Disse er ikke på samme budgetmodel, som de øvrige institutioner. Desuden er der en række institutioner, som er små – defineret som under tre grupper, og endelig er der institutioner, som er på økonomisk handleplan. Disse skal omlægges, lukkes eller nedlægges i deres eksisterende form og flytte til andre institutioner eller opnormeres, så de kan eksistere på samme budgetmodel, som gælder for de øvrige daginstitutioner. Der kan effektiviseres for 1 mio. kr. i 2015 og yderligere 1 mio. kr. i 2016 og frem.

Puljer og budgetposter

Forvaltningen foreslår, at flere bevillinger på undervisningsområdet fremadrettet forankres i arbejdet med Folkeskolereformen for ikke at køre flere projekter parallelt og overlappende.

Naturfag i verdensklasse: Bevillingen anvendes til at hæve niveauet i naturfagsundervisningen gennem efteruddannelse og udarbejdelse af forskellige former for undervisningsmaterialer inden for naturfag. Forvaltningen foreslår i højere grad at forankre indsatsen i arbejdet med Folkeskolereformen, men bevare en nedsat bevilling fortrinsvis til deltagelse i events, der kommer københavnske skolebørn til gode og til konkrete mindre projekter på skoler med særlige behov.

Konflikthåndtering og klasseledelse: Bevillingen bruges primært til kompetenceudvikling og mindre supporterende projekter på området for skoler, som har særlige udfordringer. Forvaltningen foreslår, at kompetenceudviklingen primært indgår i den samlede strategi for kompetenceudvikling under Folkeskolereformen herunder i indsatserne fra det faglige implementeringsteam og den praksisnære kompetenceudvikling. En mindre bevilling bevares for at kunne imødekomme særlige behov og supporterende projekter på området for konkrete skoler.

Turboforløb i folkeskolen: Turboforløbene skal sikre eleverne et højt niveau af fordybelse og mulighed for fleksibel undervisning. Forløbene er målrettet såvel elever, der har brug for ekstra støtte, som elever, der har brug for ekstra udfordringer. Forvaltningen foreslår at nedskrive puljen, så den tilbageværende bevilling svarer til, at ca. 15 skoler om året gennemfører et turboforløb.

Valgfag i den københavnske udskoling: Bevillingen var oprindelig beregnet til et pilotprojekt på en konkret skole. Med Folkeskolereformens store fokus på udskolingen er det uholdbart at have en særbevilling, der kun kommer en skole ad gangen til gode på dette område. Forvaltningen foreslår at afskaffe puljen.

På andre poster er der mindreforbrug, og de kan reduceres uden, det vil gå ud over serviceniveauet. Dette omfatter bl.a. puljer til betaling af svømmeundervisning.

Der kan samlet effektiviseres for 2,1 mio. kr. i 2015 og yderligere 0,6 mio. kr. i 2016.

Heldagsskoler

Som følge af folkeskolereformen udvides timetallet på alle skoler i kommunen. Fra 1. august 2014 vil alle skoler i kommunen følge det nationalt fastsatte timetal. BUU har tidligere truffet beslutning om, at heldagsskolerne efter reformen forsat skal modtage en særbevilling til understøttelse af skolerne. Herudover er fritidstilbuddet på heldagsskolerne fortsat gratis for skolernes elever. Det forslås, at heldagsskolerne normaliseres til almene folkeskoler fra skoleåret 2015/2016. I 2015 vil besparelsen være 2,7 mio. kr. og yderligere 3,7 mio. kr. i 2016.

Baggrunden for dette er, at der er andre almene folkeskoler i området med sammenlignelig elevsammensætning og sociale kriterier. Særligt er Nørre Fælled Skole ind i en udvikling, hvor der sker ændringer i elevsammensætningen.

Elever fra økonomisk dårligt stillede familier vil efter en normalisering på lige vilkår med de andre fritidsinstitutioner kunne opnå økonomiske fripladser, og forvaltningens umiddelbare vurdering er, at det vil omfatte omtrent to tredjedele af skolernes elever.

Det forslås som alternativt forslag, at Nørre Fælled Skole normaliseres. En normalisering af Nørre Fælled Skole vil medføre en besparelse på ca. 2,2 mio.kr. Fordelt med 1,6 mio. kr. i bortfald i særbevilling til skoler samt forventet forældrebetaling på ca. 0,6 mio. kr.

Administration

På linie med resten af forvaltningens område bidrager administrationen til effektiviseringsrummet. Over de seneste år har administrationen årligt bidraget med ca. 2 mio. kr. i effektiviseringer og som udløb af dette er der allerede vedtaget en effektivisering på 3 mio. kr. på administrationen i 2015. Derudover vil ledernes effektiviseringer betyde, at administrationen yderligere skal bidrage med ca. 2 mio. kr. årligt. Samlet set 8 mio.kr. over den fire årige periode.

Foruden dette vurderes det muligt at hjemtage en yderligere besparelse på 4 mio.kr. fordelt med 3 mio. kr. i 2015 stigende til 4 mio. kr. i 2016, således at der i løbet af den fire årig periode samlet set effektiviseres for 15 mio.kr. på administrationen.

Forslag (mio. kr.)	2015	2016	2017	2018
Allerede vedtaget besparelse på administration	3,0	0,0	0,0	0,0
Ledernes effektivisering (ved 1 %)	2,0	2,0	2,0	2,0
Ny strukturel besparelse	3,0	1,0	0,0	0,0
Samlet effektivisering	8,0	3,0	2,0	2,0

Den samlede effektivisering på administrationen sammentænkes med den i efteråret 2014 planlagte organisationsændring af forvaltningens administrative enheder, således at de beslutninger, der skal tages for at opnå effektiviseringen tages på engang.